

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 119/13
Люксембург, 26 септември 2013 г.

Решение по дело C-509/11
ÖBB-Personenverkehr AG

Пътниците имат право на частично възстановяване на стойността на техния влаков билет при значително закъснение, дори ако закъснението се дължи на непреодолима сила

Превозвачът не може да се позове на правила от международното право, които при наличие на непреодолима сила го освобождават от отговорността за обезщетяване на причинените поради закъснение вреди, за да се освободи от задължението си за възстановяване на сумата

В регламента относно правата и задълженията на пътниците, използващи железопътен транспорт¹, се предвижда, че отговорността на железопътните предприятия при закъснение се урежда от Единните правила относно Договора за международен железопътен превоз на пътници и багаж² при спазване на приложимите в тази област разпоредби от регламента.

Съгласно посочените единни правила, които са част от международното право и са възпроизведени като приложение към регламента, железопътният превозвач е отговорен пред пътника за вредата, произтичаща от това, че поради закъснението пътуването не може да продължи или че неговото продължаване не може разумно да се иска в същия ден. Отговорността на превозвача обаче се изключва, ако закъснението се дължи на наличието на непреодолима сила, тоест на външни по отношение на железопътната експлоатация обстоятелства, които превозвачът не е можел да избегне.

От своя страна регламентът предвижда, че при закъснение, равно на или превишаващо един час, пътникът може да поиска от железопътната компания частично възстановяване на стойността на неговия билет. Размерът на обезщетението е минимум 25 % от стойността на билета при закъснение от 60 до 119 минути и 50 % от тази стойност при закъснение, равно на или превишаващо 120 минути. Регламентът не предвижда никакво изключение от това право на обезщетение, ако закъснението се дължи на непреодолима сила.

При тези обстоятелства Verwaltungsgerichtshof (Административен съд, Австрия) иска от Съда да установи дали железопътното предприятие може да бъде освободено от задължението си за изплащане на обезщетение за стойността на билета, ако закъснението се дължи на непреодолима сила. Административният съд трябва да се произнесе по жалба, подадена от австрийската железопътна компания ÖBB-Personenverkehr AG срещу решението, с което австрийската комисия за железопътен контрол я задължава да заличи от общите си условия разпоредба, изключваща изплащането на каквото и да било обезщетение при наличие на непреодолима сила.

В постановеното днес от Съда решение той най-напред констатира, че **самият регламент не освобождава железопътните предприятия от задължението им за изплащане на обезщетение за стойността на билета, ако закъснението се дължи на непреодолима сила.**

¹ Регламент (ЕО) № 1371/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 година относно правата и задълженията на пътниците, използващи железопътен транспорт (ОВ L 315, стр. 14).

² Единни правила относно Договора за международен железопътен превоз на пътници и багаж, включени в Конвенцията за международни железопътни превози от 9 май 1980 г., изменена с Протокола от Вилнюс от 3 юни 1999 г.

По-нататък Съдът отбелязва, че **единните правила**, които освобождават превозвача от задължението му за изплащане на обезщетение при наличие на непреодолима сила, се отнасят единствено за правото на пътниците **да получат обезщетение** вследствие на закъснение или отменяне на влак. От друга страна обаче предвиденото от **регламента обезщетение**, изчислено въз основа на стойността на билета за превоз, има съвсем друго предназначение, а именно **да компенсира заплатената от пътника цена за услуга, която не е била изпълнена в съответствие с договора за превоз**. Това е и вид парично обезщетение с еднократен и стандартизиран характер за разлика от предвидения в единните правила режим на отговорност, при който се налага извършването на индивидуална оценка на претърпяната вреда. Тъй като тези два режима на отговорност са напълно различни, освен еднократното обезщетение пътниците също така могат да предявят искове за обезщетение по реда на единните правила.

При това положение **Съдът стига до извода, че предвидените в единните правила основания за освобождаване на превозвача от отговорност не са приложими в рамките на въведената с регламента система за обезщетяване**. В това отношение Съдът подчертава, че подготвителните работи по регламента недвусмислено разкриват желанието на законодателя на Съюза да разшири обхвата на задължението за обезщетяване по отношение на случаите, в които превозвачите са освободени от задължението си за изплащане на обезщетение въз основа на единните правила.

Съдът отхвърля и прилагането по аналогия на правилата относно непреодолимата сила, които се съдържат в разпоредбите за правата на пътниците, използващи други превозни средства, като например самолет, кораб и автобус. Всъщност положението на предприятията, действащи в различните транспортни сектори не е сравнимо, тъй като различните видове транспорт не са взаимозаменяеми от гледна точка на условията за тяхното използване.

При тези обстоятелства Съдът отговаря, че **железопътно предприятие не може да включва в общите си условия за превоз клауза, която го освобождава от задължението му за изплащане на обезщетение за стойността на билета поради закъснение, ако закъснението се дължи на непреодолима сила**.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда.

[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Пальова ☎ (+352) 4303 3708.

Кадри от обявяването на решението са достъпни на [„Europe by Satellite“](#) ☎ (+32) 2 2964106.